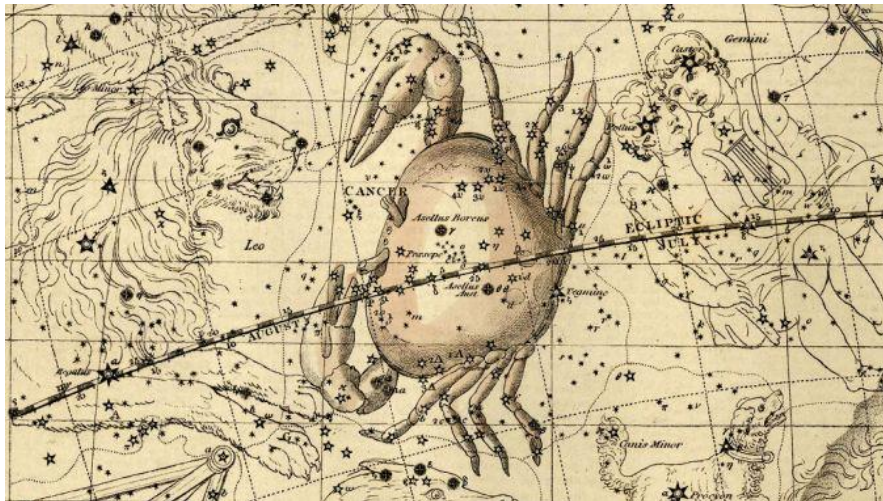

Sonce vsako jutro vzide (zvečer zaide) na drugem mestu obzorja. Vsak dan opoldne je različno visoko nad obzorjem. Sredi zime vzide na jugovzhodu, nato vsako naslednje jutro bližje vzhodu, ob spomladanskem enakonočju natanko na vzhodu, najdaljšega dne pa na severovzhodu. Nato se Sonce 'obrne' in vzide vedno bolj proti vzhodu in potem proti jugovzhodu.

Ozvezdje, v katerem je bilo Sonce v času, ko je spremenilo smer vzhajanja in se hkrati tudi nehalo dvigovati na opoldanskem nebu, so stari narodi poimenovali Rak. To je bila v starih časih edina znana žival, za katero so vedeli, da hodi nazaj. Ko Sonce pri svojem navideznem gibanju po nebu pride v to ozvezdje, začne "lesti nazaj" – začne se "počasi spuščati" na opoldanskem nebu.

Zgodba o Raku

Stari Grki so v zvezdju Rak videli tistega najbolj pošastnega in orjaškega Raka, ki naj bi ga po mitološkem pripovedovanju ustvarila Zevsova žena, boginja Hera. Poslala naj bi ga nad velikega junaka Herkula, da ga vznemiri, zbeга in sploh ovira pri njegovem skoraj brezupnem bojevanju z večglavo ostudno Vodno kačo – Hidro.

Ozvezdje Rak (Cancer) – med nebesnima Rakom in Dvojčkoma - pri nas zvečer vidno od decembra do junija. Sestavljajo ga šibke zvezde. Imeti moramo že nekaj opazovalnih izkušenj, da ga s prostimi očmi najdemo na nebu, še več pa bujne domišljije, da si na tistem delu neba predstavljamo raka. Starim narodom se je ta del neba zdel kot temna luknja, nekakšna vrata, skozi katera naj bi prihajale duše, da bi se naselile v ljudeh. Od davnih časov pa je ozvezdje Rak pritegovalo posebno pozornost zato, ker se je v tem ozvezdju nahajalo Sonce, ko se je poleti opoldne dvignilo najvišje na nebo, se obrnilo in se potem opoldne dvigovalo vse nižje.

Herkul je bil sin Alkmene, ene od številnih umrljivih žena, s katerimi je Zevs ljubimkal, imel z njimi otroke, in vsakič povzročil ljubosumno jezo svoje božje žene Here.

Hera je nad vse sovražila Herkula. Na vse mogoče načine mu je nagajala, da bi mu otežila življenje. Tudi tako, da je nadenj poslala nevarnega Raka. Vendar Herkul ni klonil. Premagal je tako Hidro kot tudi Raka. Tega je pogubil tako, da ga je z nogo pohodil in zdrobil do smrti.

Največ, kar je globoko užaloščena Hera lahko storila za Raka, je bilo to, da ga je za njegovo zvesto služenje nagradila tako, da ga je odnesla na nebo in ga ovekovečila kot ozvezdje. Tu prebiva za vse večne čase poleg nog legendarnega Herkula, ki ga je Zevs kasneje zaradi njegovih junaštev prav tako postavil na nebo med zvezde.

Kranj – Zlato Polje, 3. 7. 2017

Majo Prosen